

Dosarul nr. 2rci-31/22
2-16067121-01-2rci-05092022

Instanța de insolvență Curtea de Apel Bălți (jud.: A. Albu)

ÎNCHEIERE

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Eduard Popov,
în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”,
împotriva încheierii din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost stabilită și încasată din contul administratorului debitorului Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”, Eduard Popov remunerația administratorului provizoriu Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”, Daniela Ciobanu,

constată:

La data de 30 mai 2016, Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți a înaintat cerere introductivă privind intentarea procesului de insolvență față de SRL „Independent Taxi”, pe motivul incapacității de plată a datoriilor față de bugetul public.

Prin încheierea din 02 iunie 2016 a Curții de Apel Bălți a fost admisă spre examinare cererea introductivă și în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvență s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art. 35 al Legii insolvenței. În funcție de administrator provizoriu a fost desemnat, Daniela Ciobanu.

Prin hotărârea din 04 august 2016 s-a dispus intentarea procedurii simplificate a falimentului față de SRL „Independent Taxi”, cu desemnarea în calitate de lichidator pe Daniela Ciobanu.

Prin încheierea din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți s-a dispus încasarea din contul administratorului debitorului SRL „Independent Taxi”, Eduard Popov remunerația administratorului provizoriu Societății cu Răspundere Limitată „Independent Taxi”, Daniela Ciobanu.

Prin încheierea din 20 iunie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost admis demersul lichidatorului SRL „Independent Taxi”, Daniela Ciobanu și a fost desemnat în funcție de reprezentant al debitorului SRL „Independent Taxi”, Eduard Popov.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2017 a Curții de Apel Bălți a fost aprobat raportul final și bilanțul de lichidare al SRL „Independent Taxi”, a fost încetat procesul și dispusă radierea SRL „Independent Taxi” din Registrul de stat al persoanelor juridice. A fost încasat din contul lui Eduard Popov în beneficiul administratorului autorizat Daniela Ciobanu suma de 74196,75 lei cu titlu de cheltuieli de procedură și remunerația lichidatorului.

La 22 august 2022, prin intermediul poștei electronice, ulterior la 02 septembrie 2022, Eduard Popov a declarat recurs împotriva încheierii din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți, solicitând repunerea recursului în termen, admiterea recursului, casarea încheierii din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți și respingerea cererii administratorului provizoriu cu privire la încasarea cheltuielilor cu titlu de remunerare.

În motivarea cererii de repunere în termenul de atac recurentul a indicat că, nu a participat la examinarea cauzei de insolvabilitate, nu a fost citat legal și nu a cunoscut despre pronunțarea deciziei cu privire la încasarea din contul său a sumei de 17343,5 lei, cu titlu de remunerare administratorului provizoriu, iar cu încheierea din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți a făcut cunoștință la data de 08 august 2022 de la executorul judecătoresc Cornelia Vîrlan, în urma blocării contului bancar al acestuia.

A susținut că din a. 2012 locuiește în Ucraina, or. Odesa. În Republica Moldova a revenit în a. 2022 după începerea războiului din Ucraina.

A afirmat că nu a fost stabilită vina sa la survenirea stării de insolvabilitate, deoarece nu a avut nici o atribuție cu administrarea SRL „Independent Taxi”, iar datele indicate în Registrul de stat al persoanelor juridice sunt eronate, nu a administrat niciodată SRL „Independent Taxi”, iar înregistrarea sa în funcție de administrator a fost în lipsa acordului său, nu a participat la întocmirea procesului-verbal al fondatorilor când a fost desemnat în funcția de administrator.

A menționat că potrivit dosarului din arhiva Camerei Înregistrării de Stat în calitate de fondator unic era înregistrat Sergiu Dodon care ulterior a înstrăinat SRL „Independent Taxi” lui Mihail Liceac, locuitor al Regiunii Transnistrene și tot atunci Emilian Meșa în baza procurii a efectuat modificări și la indicat în funcție de administrator.

Astfel a specificat că la emiterea încheierii contestate, instanța de insolvabilitate a încălcat normele de drept procedural și anume faptul că nu a fost citat pentru examinarea cererii lichidatorului.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

În speță, se constată că, nefiind de acord cu încheierea din 04 august 2016, Eduard Popov, la data de 22 august 2022 a contestat-o cu recurs.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, cererea de recurs expediată la adresa electronică a instanței de apel de către Eduard Popov, nu este semnată corespunzător, adică lipsește semnătura olografă în original a recurentului, sau, după caz, urma a fi aplicată semnătura electronică conform legislației.

Concomitent, Colegiul consideră necesar a evoca prevederile art. 2 al Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, conform cărora semnătură electronică reprezintă date în formă electronică, care sunt atașate la sau logic asociate cu alte date în formă electronică și care sunt utilizate ca metodă de autentificare.

Pornind de la faptul că, cererea de recurs a fost depusă de către Popov Eduard, prin intermediul poștei electronice, Colegiul notează că cererea trebuia să întrunească condițiile specifice documentului electronic.

Or, în sensul art. 2 al Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, document electronic este informație în formă electronică, creată, structurată, prelucrată, păstrată și/sau transmisă prin intermediul computerului sau al altor dispozitive electronice, semnată cu semnătură electronică în conformitate cu prezenta lege.

Conform art. 15 al Legii privind semnătura electronică și documentul electronic nr. 91 din 29 mai 2014, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor tehnice și/sau de program; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice ce corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea sa repetată.

Potrivit art. 16 alin. (1) din aceeași lege, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) este semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

La caz, Colegiul reiterează că, cererea de recurs, expediată de către Eduard Popov, prin intermediul poștei electronice, nu este semnată electronic și respectiv nu întrunește condițiile documentului electronic, or, recursul existent la materialele cauzei nu este decât varianta printată a recursului expediat și recepționat prin intermediul poștei electronice.

În acest sens, instanța de recurs reține că, pentru depunerea și examinarea cererii de recurs este necesar, nu doar respectarea premiselor și condițiilor de exercitare a dreptului de atac, dar și respectarea condițiilor de formă și conținut a acesteia, și anume, cererea de recurs trebuie să conțină semnătura recurentului sau dovada semnăturii electronice.

Cu referire la cererea de recurs depusă de Eduard Popov la data de 02 septembrie 2022, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, în conformitate cu art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 (în redacția la data relevantă speței), hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Iar, potrivit art. 116 alin. (1) și (3) persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din coroborarea normelor citate supra, instanța de recurs concluzionează că, odată ce în procedura de insolvență termenele de contestare cu recurs coincid cu cele din Codul de procedură civilă, iar Legea insolvenței nu interzice acest lucru, persoana îndreptățită va putea solicita repunerea în termen pentru depunerea recursului, aducând argumentele și probele corespunzătoare.

Materialele cauzei atestă că, încheierea contestată a fost pronunțată public la 04 august 2016, fiind cu drept de recurs, potrivit normelor procedurale în vigoare la momentul emiterii, în termen de 15 zile din momentul pronunțării.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă (în vigoare la momentul declarării recursului), termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

În corespundere cu prevederile art. 3 alin. (3) al Codului de procedură civilă, legea procedurală civilă care impune obligații noi, anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare nu are putere retroactivă.

Astfel, Colegiul concluzionează că o lege procedurală care a acordat un alt termen de atac asupra unei situații juridice consumate, nu are putere retroactivă, adică, încheierea din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți, poate fi contestată în termenul stabilit de lege, din momentul pronunțării ei.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 09 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre

din 03 aprilie 2008, § 41, cauza Ustimenko vs Ucraina, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Recurentul a depus cererea de recurs împotriva încheierii instanței de insolvență la 02 septembrie 2022, respectiv cu o vădită încălcare a termenului prevăzut de art. 8 alin. (1) al Legii insolvenței.

Totodată, Eduard Popov a solicitat repunerea în termenul de atac, motivând că a aflat întâmplător, abia la 08 august 2022, despre încheierea din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază critic alegațiile recurentului, or, acesta nu a adus nici un argument întemeiat despre motivul pentru care a așteptat mai mult de 5 ani, să depună o cerere de recurs, odată ce procesul de insolvență a fost intentat din 2016, Eduard Popov fiind parte la proces, rezultatele ședințelor de judecată, precum și actele judecătorești emise pe acest dosar, fiind publicate pe paginile web al instanțelor de judecată (a se vedea cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40), hotărârea cu privire la inițierea procedurii falimentului simplificat și înlăturării lui Eduard Popov de la conducerea întreprinderii fiind publicată în Monitorul Oficial (f.d 7, Vol. I) (a se vedea în contrast cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 07 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

La fel, nu poate fi reținut argumentul recurentului că din a. 2012 locuiește în Ucraina și abia în 2022 a revenit în Republica Moldova, recurentul neprezentând în acest sens careva probe ce ar confirma cele declarate or, din informația prezentată de Ministerul Afacerilor Interne al RM, Departamentul Poliției de Frontieră din 22 februarie 2017 rezultă că, recurentul Eduard Popov la data de 27 decembrie 2014 a intrat pe teritoriul RM, iar careva ieșiri nu au fost înregistrate.

Cu referire la argumentul recurentului precum că nu a fost citat legal pentru examinarea cauzei de insolvență și nu a participat la ședința de judecată, Colegiul îl consideră neîntemeiat or, după cum rezultă din materialele cauzei și anume comunicatul prezentat de ÎS „Centrul Resurselor Informaționale de Stat Registru”, Departamentul acte de identitate, recurentul Eduard Popov își are înregistrat domiciliul în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Drumul Viilor, 28, ap. 38, copia acțiunii cu anexele respective și citațiile pentru ședințele de judecată în prezentul litigiu au fost expediate la adresa indicată mai sus și care au fost returnate instanței de fond cu mențiunea „nereclamat”, fapt ce constituie recepționare legală. Or, apelantul/pârât nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru recepționarea corespondenței.

În acest sens, Eduard Popov nu a fost exonerat de obligația de a se interesa în termene rezonabile de soarta dosarului. Astfel, Colegiul constată cu certitudine că, Eduard Popov nu poate nega cunoașterea despre existența unei cauze de insolvență a asociației a cărei administrator este.

Suplimentar, instanța de recurs învederează că, jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat, or la caz recurentul fiind vizat direct în procesul de insolvență, urma să monitorizeze soarta cauzei (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs.

Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Se reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de repunere în termen și de a restitui recursul ca fiind depus în afara termenului legal.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și c) și alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea lui Eduard Popov cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se restituie recursul declarat de Eduard Popov, împotriva încheierii din 04 august 2016 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea introductivă depusă de Inspectoratul Fiscal de Stat pe municipiul Bălți cu privire la intentarea procesului de insolvență față de Societății cu Răspundere Limitată „Independent „Taxi”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic